

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ТРЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
КОМИСИЯ ПО БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ

ДОКЛАД

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх.№	553-02-45
Дата	11 / 06 2015 г.

Относно: законопроект за изменение и допълнение на Кодекса за социално осигуряване, №502-01-39, внесен от Министерския съвет на 26.05.2015г.

На заседание, проведено на 11.06.2015г., Комисията по бюджет и финанси разглежда законопроект за изменение и допълнение на Кодекса за социално осигуряване, №502-01-39, внесен от Министерския съвет на 26.05.2015г.

Законопроектът с вносител Министерски съвет беше представен от г-н Николай Николов - зам. министър на труда и социалната политика..

Целта на така предлаганите изменения и допълнения на Кодекса за социално осигуряване е създаването на правна рамка на усъвършенствания пенсионен модел, въвеждането на краткосрочни и дългосрочни мерки за финансова стабилност на пенсионната система и за подобряване адекватността на пенсиите, нарастване на приходите в осигурителната система и ограничаване на разходите в нея, намаляване на зависимостта на пенсионноосигурителната система от държавния бюджет.

Измененията касаят следното:

- отменя се предвиденото увеличаване на осигурителната вноска за универсален пенсионен фонд от 5 на 7 на сто от 1 януари 2017г., с оглед недопускане на нарастването на общата данъчно – осигурителната тежест;

- плавно се увеличава и постепенно се изравнява стандартната пенсионна възраст по чл. 68, ал. 1 от КСО на жените и мъжете през 2037 г. - на 65-годишна възраст. Първоначално възрастта за пенсиониране на жените нараства с по 2 месеца всяка календарна година до 2029 г., а от 2030 г. - с по 3 месеца до 2037 г. За мъжете възрастта за пенсиониране ще нараства също първоначално с по 2 месеца през 2016 г. и 2017 г., а от 2018г. ще продължи да нараства с по 1 месец всяка календарна година до 2029 г. След достигане на 65-годишна възраст за мъжете и жените ще се въведе автоматичен механизъм за повишаване на възрастта за пенсиониране спрямо промените в продължителността на живота;

- плавно се увеличава изискуемия осигурителен стаж за пенсиониране по чл. 68, ал. 2 от КСО за работещите при условията на трета категория труд - с по 2 месеца годишно до достигане през 2027 г. на 40 години за мъжете и на 37 години за жените;

- при недостатъчен осигурителен стаж (при не по-малко от 15 години действителен осигурителен стаж) плавно се увеличава възрастта за пенсиониране на мъжете и жените до достигане на 67 години през 2029 г., като през 2016 г. и 2017 г. нараства с по 2 месеца, а от 2018 г. продължава да нараства с по 1 месец всяка календарна година (чл. 68, ал. 3 от КСО);

- въвежда се нова разпоредба на чл. 68а от КСО, с която се дава възможност за отпускане на пенсия за осигурителен стаж и възраст в намален размер на лица, на които не достигат до 12 месеца възраст, които имат изискуемия осигурителен стаж, като

17.50

пенсията им се намалява пожизнено с по 0, 4 на сто за всеки месец недостигаща възраст.

- трайно се урежда правото на пенсия за учителите, като условията, за пенсионирането им се включват в основните текстове на законопроекта;

- въвежда се възраст за пенсиониране на лицата работещи в сектор „Отбрана и сигурност“ (лицата по чл. 69 от КСО), считано от 01.01.2016г., която да е 52 години и 10 месеца. Възрастта за пенсиониране при тази група лица е равна на предвидената за работещите при условията на първа категория труд. Предвижда се плавното ѝ повишаване с по 2 месеца за всяка календарна година до достигане на 55-годишна възраст за лицата по чл. 69, ал. 1, 2, 3 и 6 (военнослужещите, държавните служители по Закона за Министерството на вътрешните работи и др.) и -45-годишна възраст за лицата по чл. 69, ал. 4 и 7 (парашутисти, водолази и др.). За тези лица, които до 31 декември 2015 г. имат необходимия осигурителен стаж за придобиване право на пенсия (27 години общ осигурителен стаж, от които две трети действителен), е предвидено да могат да се пенсионираат без оглед на възрастта до 31 декември 2018 г.;

- въвежда се и възраст за пенсиониране на лицата, работили като балерина, балетист или танцьор в културни организации.

- предлага се отпадане на изискването за прекратяване на осигуряването при отпускане на пенсия за осигурителен стаж и възраст и по отношение на военнослужещите, държавните служители по Закона за Министерството на вътрешните работи и останалите лица по чл. 69 от Кодекса за социално осигуряване. С тази промяна се цели постигане на равнопоставеност на всички категории осигурени лица;

- създава се възможност на лица, придобили в миналото изискуемия осигурителен стаж по чл. 69 от Кодекса за социално осигуряване, да се пенсионираат при новите условия, въпреки че вече не работят във военизирани ведомства;

- по отношение на работилите в условията на първа и втора категория труд, които нямат право на професионална пенсия от преференциален пенсионен фонд, но отговарят на условията на предлаганата нова разпоредба (чл. 69б от Кодекса за социално осигуряване), се предвижда възможност да получават пенсия от държавното обществено осигуряване. Целевата група е предимно от лица с категориен стаж преди 2000 г., поради което не са осигурявани в професионални пенсионни фондове, и такива със смесен категориен стаж преди и след 2000 г. За целта се изисква лицата да са работили не по-малко от 10 години при условията на първа категория труд или 15 години при условията на втора категория труд, да имат сбор от осигурителен стаж и възраст 94 за жените и 100 за мъжете, да са навършили възраст, която плавно се увеличава до 55-годишна за жените и мъжете, работещи в условията на първа категория труд, и 60-годишна възраст съответно за работещите в условията на втора категория труд;

- запазва се съществуващият към момента по-благоприятен режим за пенсиониране на лицата, работещи при условията на чл. 104, ал. 3 от КСО (работещите под земята), като по отношение на тях също се предвижда плавно повишаване на изискуемата възраст за пенсиониране;

- предлага се, считано от 1 януари 2019г., начин за определяне размера на пенсиите, чрез който по-точно ще се отчита приносът на лицето в осигурителната система през целия осигурителен стаж. От същата дата отпада изискването за отчитане на дохода на лицето от внесените осигурителни вноски за периода от три години по избор преди 1997г.;

- предлага се, считано от 1 януари 2017г., постепенно увеличаване на тежестта на една година осигурителен стаж при изчисляване размера на всички пенсии – новоотпуснати и вече отпуснати, с размер минимум размера на швейцарското правило

до достигане на 1,5 на сто. При достигане на тежест 1,5 на сто размерите на новоотпуснатите пенсии ще са с 25 на сто по-високи спрямо тежестта по текущото законодателство;

- предлага се т.н. „таван“ на пенсиите да отпадне от 1 януари 2019г.;

- запазва се и се усъвършенства тристълбовия пенсионен модел. В този смисъл се урежда свободния избор за задължително осигуряване за допълнителна пенсия в универсален пенсионен фонд или само за пожизнена пенсия в държавното обществено осигуряване;

- предлагат се промени в Закона за Държавния фонд за гарантиране устойчивостта на държавната пенсионна система, съгласно които натрупаните средства по индивидуалните партии на лицата, избрали осигуряване само във фондовете на държавното обществено осигуряване, да се прехвърлят във фонда;

Мотивите към така предложения законопроект съдържат изчерпателно причините, които налагат приемането му, целите, които се поставят, финансовите и другите средства, необходими за прилагането на новата уредба и анализ за съответствие с правото на ЕС;

След представяне на законопроекта се проведе обсъждане.

Законопроектът беше подкрепен от Асоциация на индустриалния капитал, Министерство на финансите, НОИ, Българска стопанска камара.

Членовете на Комисията по бюджет и финанси не подкрепиха така предложения законопроект.

След обсъждане на законопроекта се проведе гласуване, което приключи със следните резултати:

С 8 гласа „за“, 3 гласа „против“ и 6 гласа „въздържал се“ Комисията по бюджет и финанси предлага на Народното събрание да не подкрепи на първо гласуване Законопроект за изменение и допълнение на Кодекса за социално осигуряване, №502-01-39, внесен от Министерския съвет на 26.05.2015г.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО
БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ:
МЕНДА СТОЯНОВА